

“Kitle kelimesi rastgele bir bireyler topluluğunu ifade eder. Bu toplulukta bilinçli kişilik ortadan silinir. Bütün bu birleşmiş fertlerin düşünce ve duyguları tek tarafa yönelir. Şüphesiz geçici fakat pek açık özellikler gösteren bir kolektif bilinç oluşur.

Kitle tek bir varlık haline gelir ve “Kitlelerdeki zihniyetin tekleşmesi kanunu”na uyar. Kitleyi meydana getiren bireyler kimler olursa olsun; yaşama biçimleri, iş güçleri, karakterleri yahut zekâları ister benzer, ister ayrı olsun kalabalık haline gelmiş olmaları onlara bir nevi kolektif ruh aşılır. Kolektif bilinç içerisinde, bireylerin akli yetenekleri ve kişilikleri silinir. Aynı cinsten olmayan aynı cinsten olanın içinde boğulur, kaybolur ve bilinçaltı özellikleri üstün duruma gelir. Kitleler, zekâyı değil, ortak şeyleri bir araya toplar”

GUSTAVA LE Bon

Küçük bir linç öyküsü...

Bir yazar olduğunuzu düşünün; bir oyun yazıyorsunuz, oyununuz sahneye konuluyor sonra aradan aylar geçiyor ve bir gece yarısı size gönderilen bir mesajla çok satan bir gazetenin manşetinde olduğunuzu öğreniyorsunuz... Bir park nedeniyle başlayan ve polis şiddeti nedeniyle hızla büyüyen protesto olaylarının provasını yapmakla başlayan suçlamaları okudukça gözlerinize inanamıyorsunuz ve aslında bunun bir başlangıç olabileceğini hiç düşünemiyorsunuz. Her şey öylesine gerçek dışı ki...

Gazetenin haberinin ardından bir anda oyununuzun adı neredeyse suç örgütü adı gibi anılmaya başlanıyor, hani evlerde biletler bulunsa suç sayılabilecek gibi bir durum... Neye şaşırmanız neye şaşırmanız gerektiğini bile karıştırmaya başlıyorsunuz... Şaşkınlıktan şaşkınlığa kovalandıkça... Gerçeğe, akla, mantığa, sağduyuya tutunmaya çalışıyorsunuz ancak gerçeğin artık gerçek olmadığını anlıyorsunuz... Gerçek yavaş yavaş dönüştürülürken siz, dehşet içinde yavaş yavaş küçülerek sinmeye başlıyorsunuz. İnanamayarak, şaşkın ve ürkmüş...

Oyununuzla ilgili kitleleri bilgilendirmekle görevli bir belediye başkanı olduğunuzu anlıyorsunuz kısa süre içinde... Kendisinin kendi televizyonunda her hafta en az beş saat sizin oyununuzla ilgili yayın yapmasının dışında, diğer günlerde de başka televizyon kanallarını gezip, sizin oyununuz hakkında oradan buradan bulduğu verilerle hazırladığı suçlamaları televizyondan izliyorsunuz. Her gün başka bir kanaldan yayılıyor suçlamalar... Tabii bu arada yıllar önce yaptığınız bir televizyon konuşması da hafifçe montajlanarak, hem televizyon hem de sosyal medyada sürekli gündemde tutuluyor. “Aile yapısını bozan kadın” unvanınıza, bir de “din düşmanı” ekleniyor. Hazırlanan video “Bu kadını tanıyın” “Bu kadın kul olmayı kabul etmiyor” vurgularıyla her gün başka bir yerden paylaşım sokuluyor...

Siz sessizce olan biteni anlamaya çalışırken, almaya başladığınız tehditlerin sayısı her geçen gün hızla artmaya, içerikleri ise her geçen gün biraz daha şiddet dolu olmaya başlıyor. Sosyal medyadan ayrı, maillerinizden ayrı, bir anda neye uğradığınızı şaşıyorsunuz.

Size nasıl tecavüz edeceklerinden evinizi nasıl yakacaklarına, ölümü nasıl hak ettiğinizden cezanızı onların nasıl vereceğine kadar oldukça geniş bir yelpazeden tehditler ve küfürlerle yaşamaya çalışırken, kendinizi yavaş yavaş Kafka'nın Samsa'sı gibi hissetmeye başlıyorsunuz. Direnmeye çalışan Samsa...

Sizi zehirli bir yılan gibi gören bir kitlenin karşısında küçüldükçe küçülüyorsunuz... Nedenini bile anlayamadan... "Haksızlık bu" bile diyemiyorsunuz...

Kitlenin yükselen sesine karşı sizin sessizliğiniz...
Kitlenin büyüyen nefretine karşı sizin çaresizliğiniz...

İlk defa bir kitlenin hedefi olmak ne demek anlıyorsunuz. Karşınızda aslında hiç kimse yok ama herkes karşınızda... Kurbansınız ama celladınız kim net değil, onca gönüllü cellat türemişken... Etrafınızın yavaş yavaş boşaldığını görüyorsunuz, sessizce uzaklaşanlar, sessizce sessizleşenler... Kitle kalabalıklaştıkça, kitle sesini yükselttikçe, kitle suçladıkça... Gerçeğin nasıl sessizleştiğini anlıyorsunuz... Gerçeğin dönüştürülmesini... Gerçeğin artık anlamsızlaşmasını... Gerçek, akıl, sağduyu artık sadece sözcüklere dönüşüyor sizin için... Kitle nefretle bıçaklarını biledikçe...

Televizyondan sosyal medyaya, sosyal medyadan mahallenize kadar ulaşıyor nefretin çılgınlıkları... Artık siz bir insan, bir kadın, bir yazar, bir anne, bir eş, bir arkadaş falan değil sadece kitlenin hedef tahtası oluyorsunuz... Din düşmanı, aile yapısını bozan, devletini bile yıkmaya çalışan... Bir düşman hatta düşman bile olmayan, bir şeye dönüşüyorsunuz...

Yaşam alanınız daraldıkça Kafka'ya gülümsüyorsunuz. Artık mahallenizde bile rahat olamadığınız için evinizden çıkmıyorsunuz. Bir tek gün evinizin yakınındaki bir bankaya gittiğinizde ise arabanın üstüne yazılan "sen öldün" yazısı ile kalakalıyorsunuz. Kitlelerin nefreti neden hep ölüm ister anlayamıyorsunuz. Sonra karakola gidiyorsunuz durumu anlatmaya, ifade vermeye ve etrafınızdakiler büyüdükçe siz biraz daha küçülüyorsunuz. Gözler sizi izledikçe, gözlerin içindekileri sezdikçe... Belki de ilk kez Samsa'yı içinizde hissediyorsunuz. Siz artık siz olamıyorsunuz. Her şey yabancılaşıyor, kendiniz bile...

Günler haftaları, haftalar ayları izlerken artık bir yaşamınız kalmıyor, yaşamınız sizinle ilgili suçlamaları, tehditleri, küfürleri takip etmekle geçmeye başlıyor... Siz takip ederken, kitle kendi kendini bilemeye devam ediyor. Biraz daha devam etse belki de siz bile kendinizden şüpheleneceksiniz. Kitlenin nefreti, kitlenin kültürü öylesine güçlü ki... Kitlenin açlığını görüyorsunuz, doymak bilmeyen... Kitle beslendikçe... Kitleyi beslemek için yeni yeni buluşlar gerekiyor. Eski kitaplarınız didiklenip özenle seçilen tümceler bu sefer paylaşılmaya başlanıyor. "Görün işte bu din düşmanı kadını" başlıklarıyla... Saatlerce... Sanki yeniden var ediliyorsunuz size rağmen, olmadığınız biçimde... Var edilen o şeye bakıyorsunuz...

Siz ona baktıkça o şey de size bakıyor ve artık Samsa olarak bile nefes alamayacağınızı anlıyorsunuz... Kitlenin büyümesi, yaşaması ve canlı kalması için özenle seçilen sözcükler artık sizin ölüm fermanınız haline gelebilecek noktaya doğru giderken, gitmekten başka bir çare kalmıyor geride...

Siz gidiyorsunuz ama nefretle beslenen kitlenin açlığı bitmiyor, sizden sonra yeni linçler, yeni kurbanlarla kendini beslemeye ve büyümeye devam ediyor...